

ՍԱՐՈՅԵԱՆ ԱՆԿՐԿՆԵԼԻՆ ԴԻՏՈՒԱԾ ՓՕԼ ԳԱԼԻՆԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

Ամերիկահայ արուեստագետ լուսանկարիչ Փոլ Գալինեան,- որուն համաշխարհային հռչակն ու ներդրումը առընչուած են հայազգի միջազգային համբաւի տիրացած գրագետ Ուիլիըմ Սարոյեանի կենսագրա-ժապաւենին եւ անոր լուսանկարներուն հետ,- իր արմատներով կապուած է մեր գաղութին հետ: Երբեմնի իր մտերմութեան ու բարեկամութեան վերադարձին կը պարտինք սոյն գրութիւնը, որ հարցազրոյց մըն է պատրաստուած Աւստրալիոյ ԳԲԸ Միութեան եւ ԹՄՄի պաշտօնաթերթ ՄՈՒԹԻՆ ամսագրին համար Դոկտ. Աւետիս Եափուճեանի կողմէ, եւ ԽՕՄՆԱԿին դրկուած Փ. Գալինեանի բարեհաճութեամբ:

ԽՕՄՆԱԿ ջերմօրէն կը շնորհաւորէ Պրն. Գալինեանը եւ իր արձանագրած յաջողութիւններն ու ստացած մրցանակները կը համարէ արժանի գնահատանք մը իր վաստակին ու ծառայութեան: Խ.

ՓՕԼ ԳԱԼԻՆԵԱՆԻ ՖԻԼՄԸ

Փոլ Գալինեանի համար մտասնեւեռում եղած էր Ուիլիըմ Սարոյեանը լուսանկարել: Առաջին անգամ, Գալինեան Սարոյեանին հանդիպեցաւ 1976 թուականին, երբ ամերիկահայ համքաւաւոր արշանագործ Վարազ Սամուէլեան զանոնք իրարու ներկայացուց: Երբ Գալինեան առաջին անգամ լուսանկարել ուզեց Սարոյեանը, այս վերջինը բացազանչեց. «Կորսուէ՛ սապեղէն, ես լուսանկարուիլ չեմ ուզեր»... Սակայն, յնարազայ հանդիպումներու ընթացքին երբ անոնք մտերմացան, Գալինեան լուսանկարեց մեծ գրողը, անոր գիրքերը եւ կրցաւ փեղեկուրիւններ քաղել անոր կեանքին ու գործին մասին: 1981ին Սարոյեանի մահէն ետք, Գալինեան զաղափարը ունեցաւ իր հաւաքած փեղեկուրիւններով, Սարոյեանի մենախօսութիւններով,- զորս արշանագրած էր,- եւ Հայաստանէն քերել փախով այնպեղ լուսանկարուած շրջազայութիւններուն փաստաւաններն ու շայնեքիզները, վեց փարուան մանրակրկիտ եւ բժախնդիր աշխատանքէ մը ետք, ան յաջողեցաւ ներկարաներուստ ֆիլմ մը պատրաստել, զայն անուանելով «Ուիլիըմ Սարոյեան, Մարդը եւ Գրողը»: Գալինեանի լուսանկարներուն միջոցաւ էր, որ Սովետական Միութեան եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ կարելի եղաւ պատրաստել Սարոյեանի նամակադրոշմները: Գալինեան իր պատրաստած ֆիլմը ներկայացուց Միացեալ Նահանգներու շարք մը քաղաքներուն մէջ եւ Գոլոմպոսի Գիլմի փառապօնին արժանացաւ երեք մրցանակներու. Գիլմպոսի Գիլմի միջազգային փառապօնին ոսկեայ մեդալի եւ Գիլմպոսի Գիլմի վաւերագրական ֆիլմի միջազգային մրցոյթին մրցանակը՝ 57 ներկայացումներուն մէջէն:

ՀԱՐՅԱԶՐՈՅՑ

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏ-

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ

ՓՕԼ ԳԱԼԻՆԵԱՆԻ ՀԵՏ

– Բարի եկած էք, Պրն. Գալինեան: Կրնա՞ք մեզի ձեր հակիրճ կենսագրականը տալ, ձեզ ծանօթացնելու համար մեր ընթերցողներուն:

– Ուրեմն, 1932ին ծնած եմ Պէյրուս, եւ հազիւ երկու տարեկան՝ Խարբերոցի հօրս եւ Սարաշցի մօրս հետ փոխադրուած եմք Դամասկոս, ուր, 1947էն հետեւած եմ լուսանկարչութեան, եւ ապա, երբ 1949ին վերադարձած եմք Պէյրուս, 1961ին ունեցայ իմ սեփական լուսանկարչատունս: Սակայն, երկար չմնացի Պէյրուս, 1964ին անցայ Սոնթրեալ, ուրկէ երկու ամիս ետք՝ Նիւ Եորք, եւ ապա՝ Ֆրեզնօ, ուր կ'ապրիմ եւ կը գործեմ մինչեւ այսօր: Նիւ Եորքի մէջ է որ Լուսանկարչութեան Դիմնարկէն ստացայ Շարժանկարի եւ Արհեստավարժ Լուսանկարչի վկայական:

– Ի՞նչ բան մղած է ձեզ, որ այսքան հետաքրքրուիք Ուիլիզմ Սարոյեանով:

– Պէյրուս գտնուած օրերուս, կարդացած եմ իր գործերուն իր մասին գրուած յօդուածները եւ հմայուած եմ իրմով: Եւ արդէն Ֆրեզնօ հաստատուելուս զլիսաւոր նպատակս էր ծանօթանալ իրեն հետ:

– Դասա՞ք ձեր նպատակին:

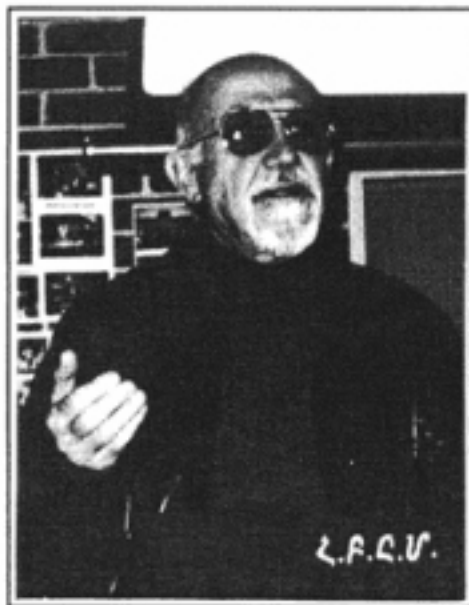
– Նպատակիս հասայ 12 երկար տարիներու յամառ հետապնդումներս ետք: Երբ ոեւէ մէկուն կը դիմէի՝ նպատակս յայտնելով, զիս կը յուսահատեցնէին, թէ Սարոյեան մարդ չ'ընդունիր, երբ մէկը իր տունը երթայ՝ դուռը չի բանար, եւ հետեւաբար, անօգուտ եմ իր հետ ծանօթանալու յոյսերս: Ֆրեզնոյի թատրոններուն մէջ կը ներկայացուէին իր գործերը եւ յայտագրին վրայ գրուած կ'ըլլար, թէ հեղինակը անձամբ ներկայ պիտի գտնուի: Կ'երթայի այդ

ՈՒԻԼԻԸՄ ՍԱՐՈՅԵԱՆ

1908–1981

Սարոյեան ծնած է Ֆրեզնօ (Գալիֆորնիա) Բիքլիսէն գաղթած հայ ընտանիքի մէջ: Մանկութիւնն ու պատանեկութիւնը անցուցած է հասարակ աշխարհաւոր մարդոց, մասնաւորապէս հայ շրջանակներու մէջ, որոնցմով պայմանաւորուած են իր նախնական օրպատրութիւններն ու հայեացքները: Սարոյեանի կեանքին պայմանները թոյլ չեն տրուած որ կանոնաւոր ուսում ստանայ: Փոքր տարիքին, ան քերթ վաճառելով իր օրապահիկը կը շահէր: Սարոյեանագրողի շնորհիւն մէջ մեծ դեր խաղացած է ինքնագրագումը, համաշխարհային գրականութեան ընթերցումը: Ան իր ներաշխարհին մէջ ընդունած է իր հարազատ ժողովուրդին մշակոյթն ու ասանդոյթները, պարմութիւնն ու ինքնափութիւնը: Գրական գործունէութեան սկսած է 1930ական թուականներուն: Առաջին անգամ իր մէկ պարմումածքը լոյս տեսած է 1933ին: Գրական կեանքի առաջին տասնամեակին, գրած է հարիւրաւոր պարմումածքներ, որոնք ամփոփուած են աւելի քան տասը հարորներու մէջ: Իր պարմումածքներուն մէջ առանկապէս օգտագործած է կենսագրականօրէն իրեն հարազատ նիւթերը. «Հին Հայրենիք»ի կեանքն ու կերպարները: Գրած է վիպակներ եւ վէպեր, ինչպէս նաեւ քազմաթիւ քաղցրերգութիւններ, որոնք քիմադրուած են անզիրէն եւ հայերէն լեզուներով: 1960ական թուականներուն ընդհանրապէս գրած է ինքնակենսագրական, յուշագրական երկեր: Երկար տարիներ ապրած է Ֆրանսայի մէջ, ապա վերադարձած է Միացեալ Նահանգներ: Առաջին անգամ Հայաստան այցելած է 1935ին, այնուհետեւ 1960, 1976, 1978 թուականներուն: Յիւրմահու, առաջինը եղած է, որ արժանացած է «Խաղաղութեան պահպանման եւ Հայրենիքի հետ կապերու ամրապնդման ուղղութեամբ գործունէութեան համար» մրցանակին: Յիւրմահու, համաշայն իր կամքին, մարմինը հրկիզուած է եւ իր անինին կէտը քաղուած՝ Ֆրեզնօ, իսկ միւս կէտը՝ Հայաստան, Կոմիտասի անուան Պանթեոնին մէջ:

ներկայացումներուն, այն յոյսով որ առիթ մը կ'ըլլայ եւ կը մօտենամ իրեն, սակայն, հակառակ ծանուցումին, ան չէր գար ներկայացումներուն: 12 տարիներու հետապնդումներս ի վերջոյ պըտղաւորուեցան:

– Չեկա՞ւ արդեօք եւ կրկի՞ն յուսախաբ եղաք:

– Ո՛չ, եկաւ, բայց յետմիջօրէի ժամը 4ին: Սինչ այդ, անշարժ, անօթի, կը սպասէի: Այդ պահուն էր, որ Վարազ կանչեց զիս, թէ ահա Ուիլիս կու գայ հեծիկին վրայ նստած: Դուրս վազեցի եւ տեսայ թէ հեռուէն կու գայ գրպանները թերթերով լեցուցած, հեծիկին ետեւն ալ ծրար մը թերթ կապած:

– Ինքն ալ ձեզ տեսա՞ւ:

– Ո՛չ: Չուզեցի որ դրան առջեւ հանդիպիմ եւ դիմաւորեմ. ներս մտայ Վարազի հսկայ մէկ արծանին ետին պահուղտեցայ:

– Բայց չէ՞ որ այդ ձեւով կրնայիք առիթը կորսնցնել:

– Այդ վախը չունի, քանի որ Վարազ ըսած էր, թէ երբ գայ երկար կը մնայ:

– Ուրեմն ձեր հանդիպումը ինչպէ՞ս կայացաւ:

– Կէս ժամ մը այդպէս պահուղտած մնացի: Սարոյեան Վարազի նոր գործերը կը դիտէր, եւ մօտեցաւ իմ կողմս եւ տեսաւ զիս, բայց կարեւորութիւն անգամ չտուաւ: Դա հըր եկած համարեցի եւ արծանին ետեւէն դուրս ելայ եւ անգլերէնով ըսի, թէ ես Փօլ Գալիսեան կը կոչուիմ եւ կ'ուզեմ զինքը լուսանկարել:

– Ի՞նչ եղաւ Սարոյեանի հակազդեցութիւնը:

– «Կորսուէ՛, սըկէ, ես լուսանկարուիլ չեմ ուզեր» պոռաց այնպիսի կատաղութեամբ մը, որ կարծեք եթէ ձեռքին գաւազան մը ըլլար, զայն գլխուս պիտի իջեցնէր: Ուզեց լուսանկարչական գործիքիս մէջը նայիլ, վստահ ըլլալու համար, թէ ժապաւէն կա՞ր թէ չկար մէջը: Ըսի թէ մէջը պարապ էր: «Բաց նայի՛մ» ըսաւ: Երբ մեքենան բացի եւ տեսաւ որ ան իսկապէս պարապ էր, դէմքին արտայայտութիւնը բոլորովին փոխուեցաւ:

– Ուրեմն չյաջողեցա՞ք լուսանկարել զինք:

– Յաջողեցայ: Երբ պահ մը կռնակ տուած էր ինծի, գաղտնօրէն ժապաւէնը զետեղեցի մեքենային մէջ, եւ քանի որ կարեւորութիւն չէր տար ինծի,

– Ինչպէ՞ս

Փօլ Գալիսեան

պատահեցաւ այդ:

– Ֆրեզնօ կ'ապրի եւ կը գործէ անուանի նկարիչ, մանաւանդ քանդակագործ Վարազ Սամուէլեանը, որ մօտիկ բարեկամն է եղեր Սարոյեանի, որ նոյնպէս նկարիչ ալ էր: Ես այդ չէի գիտեր: Սարոյեան տարուան վեց ամիսը, ըսաւ Վարազ, կ'անցընէ Փարիզի մէջ, վեց ամիս ալ՝ Ֆրեզնօ, ուր երբ գայ, անպայման ինծի կ'այցելէ: Վարազէն խնդրեցի, որ երբ Սարոյեան իրեն այցելէ, ինծի լուր տայ, որ գամ հետը ծանօթանամ եւ քանի մը լուսանկար առնեմ: Վարազն ալ զիս յուսահատեցուց, թէ շատ դժուար բան է Սարոյեանին հանդիպիլ եւ լուսանկարել, անելի լաւ է հրաժարիս այդ միտքէդ, ըսաւ: Ամէն պարագայի տակ, խոստացաւ, որ երբ Սարոյեան իրեն այցելէ, ինծի լուր տայ:

– Վարազը յարգե՞ց իր խոստումը եւ դուր ալ կրցա՞ք ձեր նպատակին հասնիլ:

– Այո: 20 Մարտ 1976ին էր, երբ առաւօտ կանուխ հեռաձայնեց ինծի, թէ Սարոյեանը Ֆրեզնօ է եւ այսօր իրեն պիտի այցելէ, շուտով եկուր: Անմիջապէս լուսանկարչական գործիքս եւ չորս լուսարձակներ առած, փութացի Վարազին տունը: Վարազ իր տան մէջ շատ փոքրիկ արուեստանոց մը ունի, ուր կը նստի եղեր Սարոյեան՝ երբ հոն գայ: Մեքենաս պատրաստեցի, ժապաւէնը գրպանս պահեցի, լուսարձակները զետեղեցի խցիկին չորս անկիւնները... եւ սպասեցի: Երկար սպասեցի...

ուշադրութիւնը վրաս չէր կեդրոնացուցած, ես ալ առիթէն օգտուելով՝ քանի մը լուսանկար քաշեցի:

– Այդքա՞ն միայն, բայց դուք ձեր ցուցադրութեան ատեն բաւական լուսանկար ցոյց տուիք:

– Ոչ: Սօսեցայ իրեն եւ բացատրեցի, թէ որքան հետաքրքրուած եմ իր մով, թէ իր գործերը ամբողջ կարդացած եմ, թէ Ֆրեզնօ հաստատուելուս գլխաւոր նպատակն էր իր հետ ծանօթանալ:

Չախին՝ Փօլ եւ Արաքսի Գալինեան կը նուիրեն Ու. Սարոյեանին դիմանկարը Տէր եւ Տիկ. Վահէ Արթինեանին, – ԳԲԸ Միութեան Միտմինի մասնաճիւղի ատենապետին (Յունիս, 1996)

ուսու ծանօթանալ.

– Գոհ մնա՞ց ձեր յայտնութիւններէն:

– Այո՛: Հայերէնով հարցուց անունս, հարցուց թէ ուրկէ կու գամ, հակառակ որ այս բոլորը ըսած էի իրեն: Տրամադրութիւնը բոլորովին փոխուած, սկըսաւ հայերէն խօսիլ, եւ ես ալ առիթէն օգտուելով՝ 5–6 նկար եւս առի: Ինք մէկ կողմէն կը խնդար, միւս կողմէն կը խօսեր: Վարագն ու ինքը այնպիսի բարձրածայն կը խօսէին իրարու հետ, որ կարելի էր փողոցին միւս ծայրէն լսել զիրենք:

– Ձեզի հետ ալ կը խօսէ՞ր, թէ ոչ այլեւս անտեսած էր ձեզ:

– Այո՛, կը խօսեր: Եւ յանկարծ ինծի դառնալով՝ հարցուց, թէ «Կիլիկիա» երգը գիտե՞ի: «Գիտեմ» ըսի, հակառակ որ գիտցածս միայն առաջին տողն էր: «Երգէ՛, ուրեմն» ըսաւ: Ես սկսայ նոյն տողը տեսապէս կրկնել... Ինք չէր անդրադառնար, այնքան որ յուզուեցաւ, աչքերուն մէջ արցունք նկատեցի:

– Այդ յուզուած պահուն կրցա՞ք լուսանկարել զինք:

– Լուսանկարեցի, եւ չէի հաւատար, որ այդ համաշխարհային դէմքը նստած դէմս, պիտի կարենայ ի լուսանկարել զինք, երբ հայրենիքի սերն ու կարօտը կը կարդայի իր դէմքին վրայ: Սկսաւ ինքն ալ

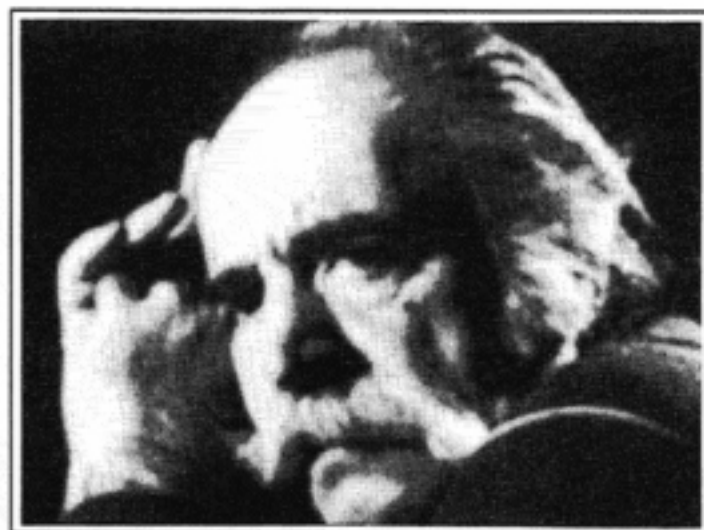
ձայնակցիլ ինծի՝ խոսարտ ձայնով մը:

– Իր այդ յուզումը նպաստաւո՞ր եղաւ ձեզի թէ աննպաստ:

– Նպաստաւոր եղաւ: «Փօլ, ես քեզի շատ հաւնեցայ», ըսաւ, «մանաւանդ երբ զիս չխաբեցիր, ըսելով որ մեքենան պարապ է: Լուսանկարէ որքան որ կ'ուզես»: Երկոտասնեակ մը լուսանկարներ քաշեցի: Եւ մինչեւ առաւօտեան ժամը Յը նստանք ու խօսակցեցանք: «Չես գիտեր» ըսաւ, «որքան կու գան եւ զիս լուսանկարել կ'ուզեն, որ դրամ չափին: Բոլորին ալ կը վնասեն: Դուրը չեմ բանար»: Կը խօսէր ոտքերը երկարած, ձեռքերը գլխուն ետելը դրած: Վարագ ձմերուկ մը բերաւ եւ շերտերու բաժնեց: Սարոյեան ձմերուկ շատ կը սիրէ եղեր, մանկուց, խոշոր շերտ մը առաւ եւ սկսաւ «խա՛կի, խա՛կի» ուտել: Զուրը կը վազէր պէխերէն, գանոնք կը սրբէր եւ կը շարունակէր ուտել...

– Ի՞նչ եղաւ ձեր այս առաջին տպաւորութիւնը Սարոյեանէն:

– Տեսայ Սարոյեանի մէջ *մարդը*, այնպէս ինչպէս որ էր, պարզ, անկեղծ, եւ արուեստական ձեւակաւութիւններէ հեռու:

Կ'ըստի: Չէր երթար, բժիշկի եւ դեղի վրայ հաւատք չունէր: «Աստուած ինչպէս որ գիտ ստեղծեր է, այնպէս ալ թող առնէ» կ'ըսէր:

– Այդպիսի աշխարհահռչակ մարդ մը ըլլալով, փառամոլութեան նշոյլ մը տեսա՞ք իր վրայ:

– Բացարձակապէս: Կառավարութիւնը ուզեց Ֆրեզնոյի հսկայ թատրոնը իր անունով կոչել՝ մերժեց: Ուզեց դպրոց մը իր անունով կոչել՝ մերժեց: Ուզեց իր արձանը կանգնեցնել՝ մերժեց: Օսքար ստացաւ՝ մերժեց ընդունիլ: Թող ծաղիկ մը, ծառ մը, քար մը, ինչ որ անունով անուն չունի, կ'ընտրուի: Ու Սարոյեանի նկարով նամակադրո՞՞ւ:

– Այնուհետեւ շարունակեցի՞ք ձեր յարաբերութիւնները իր հետ:

– Այո՛: Երեք օր ետք եկաւ եւ լուսանկարները տեսնել ուզեց: Ցոյց տուի: «Ջարմանալի բան» ըսաւ, «Ես ինքզինքս այսպիսի արտայայտութիւններով չեմ տեսած»: Քանի մը օր ետք կրկին եկաւ, իր գիրքերէն մին ինծի տուաւ եւ հեծիկը առնելով՝ մեկնեցաւ առանց բառ մը արտասանելու: Միշտ հեծիկով կը շրջէր: Իր մեկնումէն ետք բացի գիրքը եւ տեսայ որ մակագրած էր "The best photographer in the world" եւ ստորագրած: Ես այնուհետեւ, երբեմն կը հեռածայնէի իրեն, թէ գա՞մ: Եկուր, կամ՝ մի գար, կ'ըսէր: Երբեմն ալ ինքը կու գար մեզի, եւ ժամերով սոյնս նստաւ սըլ ին անուսուզե գոչսս կ'ըսէր: Կ'ըսէր:

– Այդպէս ալ անյիշատա՞կ պիտի մնայ:

– Ո՛չ, այն բոլորը որ մերժած էր, իր մահէն ետք իրականացան: Թատրոնը իր անունով է կոչուած, երկու դպրոց իր անունը կը կրեն, Ֆրեզնոյի կեդրոնական վարչերուն մէջ իր երկու կիսանդրիները կանգնած են, իր երկու տուները թանգարանի վերածուած են: Եւ իր ածիւնին կէտը փառաւոր սափորի մը մէջ զետեղուած է պատուանդանի մը վրայ կանգնած է: Ինչպէս գիտէք, ածիւնին միւս կէտն ալ կը հանգչի Հայաստան Կոմիտասի անուան պանթէոնին մէջ՝ համաձայն իր փափաքին:

նստած կը խօսակցէինք:

– Ի՞նչ կ'ըլլային ձեր խօսակցութեան նիւթերը:

– Արուեստի կամ գրականութեան, բայց մանաւանդ մեր ժողովուրդին մասին: Շատ կը նեղուէր, որ բաժան բաժան եղած ենք: «Ե՞րբ կ'ըսէր պիտի միանան մեր եկեղեցիները, մեր դպրոցները, մեր ակումբները: Ե՞րբ մեր ազգը պիտի միանայ: Արդեօք յոյս կա՞յ»: Եթէ մէկը նիւթականի մասին խօսէր, կրօնակը կը դարձնէր եւ կը հեռանար՝ առանց պատասխանելու:

– Իր վերջին օրերուն տեսա՞ք զինքը:

– Այո՛, օր մըն ալ եկաւ, թէ «Փօլ, քենսըր ունիմ»:

18 Մայիս 1981ին էր որ մահացաւ: Բժիշկի գնա,

– Իր մահուան բօքը ինչպէ՞ս ընդունուեցաւ ամերիկացիներուն կողմէ:

– Իր մահուան յաջորդ Կիրակին, Ֆրեզնոյի ամենամեծ թերթը ամբողջութեամբ իրեն նուիրեցին, զարդարուած իմ քաշած լուսանկարներով:

– Չէր լուսանկարները երբեւիցէ ցուցադրեցի՞ք:

– Այո, 1986ին Շիքակոյի համալսարանէն հրաւեր ստացայ զանոնք ցուցադրելու: Հոն էր որ Թամըս Գույումճեան անունով մէկը մօտեցաւ ինծի եւ առաջարկեց, որ Սարոյեանի կեանքը ժապաւեճի վերածեմ եւ խոստացաւ իր նիւթական օժանդակութիւնը: Ան յարգեց իր խոստումը: Սա ալ ըսեմ, որ Սարոյեանի մահէն եւ Ֆրեզնոյի թերթին մէջ երեւցած լուսանկարներէն ետք, ամէն կողմէ հրաւեր եկաւ ցու-

ցահանդեսներ կազմակերպելու: Գոնե վաթսուն անգամ ցուցադրած են: Եւ սա ալ ըսեմ, որ իմ լուսանկարներովս Սովետական Միութիւնն ու Միացեալ Լահանգները նոյն օրը Սարոյեանի նամակադրոշմներ հրապարակեցին:

– Ժապաւէնին պատրաստութիւնը ինչպէ՞ս գլուխ հանեցիք, քանի որ Սարոյեանի կեանքին վերջին հինգ տարիներուն էր որ ծանօթ էիք հետը:

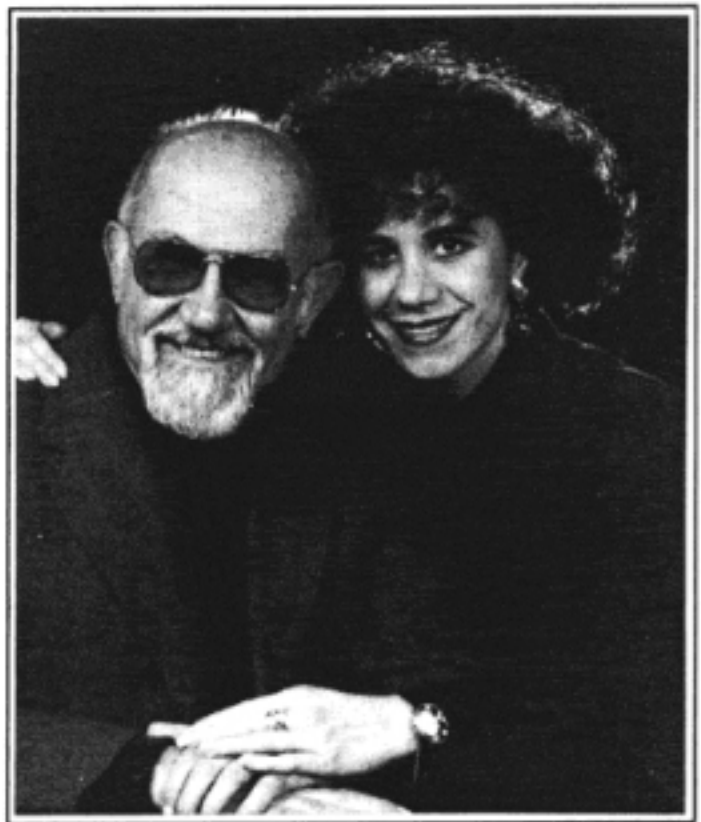
– Այդ ժապաւէնին պատրաստութիւնը ինձմէ վեց տարի առաւ, ինձի համար ատիկա հոգեկան պարտականութիւն մըն էր: Պրպտուժներ կատարած են, Հայաստան իր այցելութենէն ժապաւէններ եւ լուսանկարներ բերել տուած են, Ֆրեզնոյի այն վայրերը, ուր Սարոյեան կը սիրէր յաճախել, զանոնք նկարահանած են, եւ այլն: Երկու տարի ալ առաւ նկարահանումը:

– Ձեր այս ժապաւէնն ալ ձեր լուսանկարներուն նման գնահատուեցա՞ւ:

– Այո: Առաջին ցուցադրութեան մրցոյթին, 57 մլաներագրական ժապաւէններու մէջէն երրորդ մըրցանակը շահեցայ, երկրորդ մրցոյթին՝ ոսկեայ Օսքարին արժանացայ, երրորդ մրցոյթին, որ մրցանակներ յատկացուցած էին ժապաւէնի արուեստի գնահատման, մարդկայնութեան եւ պատմութեան, երեք իրաւարարներու խումբերն ալ, իւրաքանչիւրը բաղկացած վեց հոգիէ, առանց որ իրարմէ տեղեակ ըլլան, ինձի յատկացուցին Recognition of Excellence մրցանակը: Ժապաւէնին իբրեւ խօսնակ ընտրած էի համբաւաւոր դերասան, ծագումով հայ, Մայք Բոնըրզը, իսկ երաժշտութիւնը յօրինած է Փօլ Նազիկեան:

– Այսքան մեծ գործ մը դուք առանձի՞ն պատրաստեցիք:

– Աղջիկս՝ Սիւզին շատ մեծ դեր խաղաց անոր պատրաստութեան մէջ՝ վարչական բոլոր գործերը իր վրայ առնելով, կողակիցս՝ Արաքսին, զօրավիգ կանգնեցաւ ինձի, իսկ որդիս՝ Հարոլտը իր աջակցութիւնը բերաւ հոն ուր պէտք ունէի:

Փօլ Նազիկեան իր դստեր՝ Սիւզին հետ:

– Հիմա որ Ուիլիզմ Սարոյեանը այլեւս չկայ, ինչպէ՞ս կը զգաք դուք ձեզ:

– Ինչպէ՞ս պիտի զգամ: Իր յիշատակներովը կ'ապրիմ, եւ շատ գոհ եմ, որ այս ժապաւէնով իմ հոգեկան պարտականութիւնս կատարեցի անմահանուն բարեկամիս հանդէպ: Եւ ամէն տարի, իր տարելիցին, կ'այցելեմ իր շիրիմին, պահ մը լուռ կը կենամ իր աճիւնները պարունակող սափորին առջեւ եւ կը վերադառնամ տուն:

Կը կարծենք, թէ «Ուիլիզմ Սարոյեան, Մարդ եւ Գրողը» ժապաւէնը բոլոր դիտողներուն զգացումներուն թարգմանը կը հանդիսանանք՝ մեր երախտագիտութիւնը յայտնելով Փօլ Նազիկեանին, որ մեծանուն գրողին ու թատերագրին դէմքի արտայայտութիւնները դարերու խնամքին յանձնեց: Յաջողութիւն իրեն եւ մեր բաղձանքն է, որ այլ մեծանուն դէմքեր եւս ժապաւէնի վրայ տեսնելու երանութիւնը պարգեւ մեզի:

Հարցազրոյցը վարեց
ԱԲԵՏԻՍ ԵԱՓՈՒԵՆԱՆ